

درس 22

- 1- به گفته پژوهشگران در کدام سرزمین برای اولین بار کشاورزی و دامپروری آغاز شده است؟
فلات ایران از نخستین سرزمین‌هایی بوده که کشاورزی و پرورش دام در آن آغاز شده و حتی دانش و مهارت کشت و زرع از ایران به سرزمینهای دیگر برده شده است.
- 2- در ایران باستان کشاورزی چه جایگاهی داشت؟
کشاورزی مهمترین پیشه و وسیله معیشت در ایران باستان بود. در اوستا و کتیبه‌های آن دوره، عبارت‌هایی درباره اهمیت و ارزش کار کشاورزان دیده می‌شود. فعالیت‌های کشاورزی از طرف حکومت نیز تشویق می‌شد. در دوره هخامنشیان، یونانی‌ها به تلاش‌های شاهان پارس، برای تشویق کشاورزی حسرت می‌خوردند.
- 3- در ایران باستان چه محصولاتی بیشتر کشت می‌شد؟ و کشاورزان در کنار کشاورزی کار دیگری انجام می‌دادند؟
گندم و جو مهم‌ترین محصول زراعی ایرانیان باستان بود. کشت پنبه در نواحی مستعد رواج داشت و به همین جهت کارگاه‌های پنبه‌ریسی توسعه یافت و پارچه‌های پنبه‌ای یکی از صادرات مهم بعضی از ایالات بود. کشاورزان ایرانی علاوه بر کار کشاورزی به پرورش دام نیز می‌پرداختند.
- 4- ایرانیان باستان در کدام صنعت‌ها فعالیت داشتند؟
تهیه پارچه‌های لطیف از پنبه، ابریشم و پشم و تهیه شالهای پشمی و حریر در کارگاه‌های مرو، ری، اهواز و شوشتر رواج داشت. ایرانیان در پیشه نجاری، آهنگری و شیشه‌گری نیز پیشرفت کرده بودند. در دوره ساسانی، ارابه‌های ساخت ایران به ظرافت و زیبایی، مشهور بوده است. ساختن اسباب و اثاثیه منزل، شمشیر، ابزارهای کشاورزی و ابزارهای جنگی مانند بازوبند و زره و نظایر آنها نیز از مشاغل آن دوره بود.
- 5- بافرمان چه کسی جاده شاهی ساخته شد؟ داریوش اول هخامنشی
- 6- چه عواملی سبب رونق تجارت در دوره ایران باستان شد؟ در آن زمان امنیت در راه‌ها برقرار و کاروانسراهایی در فاصل‌های معین بنا گردیدند. در نتیجه این اقدامات، تجارت بیش از پیش رونق گرفت.
- 7- جاده ابریشم کدام سرزمین‌ها را به هم وصل میکرد؟ و چرا به آن جاده ابریشم می‌گفتند؟
جاده ابریشم راهی بود که چین و هند را در شرق، به اروپا در غرب متصل می‌کرد و بخشی از این جاده هم از خاک ایران عبور می‌کرد در آن زمان ابریشم، ارزشمندترین و پرسودترین کالای تجاری بود که از چین به ایران و سرزمین‌های دیگر صادر می‌شد.
- 8- حکومت‌های ایران باستان به خصوص ساسانیان از موقعیت ویژه ارتباطی ایران بین شرق و غرب چه استفاده‌ای می‌کردند؟ حکومت ساسانی مانع از ارتباط مستقیم تجاری میان چین و روم (اروپا) می‌شد و تمایل داشت که ابریشم چینی توسط بازرگانان ایرانی به روم صادر شود و یا اینکه ابریشم خام پس از آنکه در کارگاه‌های ایران تبدیل به پارچه شد به روم فروخته شود.

9- صادرات ایران در دوره باستان چه بود؟ سنگهای قیمتی، پارچه، قالی و محصولات کشاورزی

10- آیا در ایران باستان دریانوردی و تجارت دریایی وجود داشت؟

ایرانیان باستان به سبب تجربه و مهارت در دریانوردی به تجارت دریایی نیز روی آوردند. در دوران ساسانی، تجارت دریایی رونق گرفت و بنادر خلیج فارس، لنگرگاه کشتی‌هایی بودند که به کشورهای دور و نزدیک ایران رفت و آمد می‌کردند.

11- چه زمانی برای اولین بار در ایران سکه ضرب شد؟

در زمان هخامنشیان برای اولین بار به فرمان داریوش کبیر، سکه‌ای زرین به نام «دریک» یا «زریک» ضرب شد

12- تا قبل از ضرب سکه افراد کالاهای خود را چگونه می‌فروختند و ضرب سکه چه تأثیری بر تجارت گذاشت؟

تا قبل از رواج سکه، معمولاً ده نشینان، مازاد محصولات خود را به شهر می‌آوردند و با محصولات دیگر که مورد نیازشان بود، مبادله می‌کردند. با ضرب سکه، تجارت رونق بسیار پیدا کرد؛ به طوری که بازرگانان با داشتن پول می‌توانستند کالاهایی خریداری کنند و آنها را به قیمت بیشتر بفروشند

13- چه کسانی اجازه ضرب سکه‌های زرین (طلا)، سکه‌های سیمین (نقره) و سکه‌های مسین (مس) را داشتند؟

سکه‌های زرین فقط به فرمان و به نام پادشاهان ضرب می‌شد. حاکمان ایالت‌ها می‌توانستند با اجازه پادشاه فقط سکه‌های سیمین (نقره‌های) یا مسین (مس) ضرب کنند.

14- منبع اصلی درآمد حکومت‌ها در ایران باستان چه بود؟

در ایران باستان، مالیات منبع اصلی درآمد حکومت‌ها بود که به صورت نقدی یا جنسی دریافت می‌شد

15- میزان مالیتی که از مردم دریافت می‌شد چگونه بود؟

بیشترین حجم مالیات را کشاورزان پرداخت می‌کردند. دامداران به نسبت تعداد دام‌هایشان و پیشه‌وران و بازرگانان نیز به میزان کالا و خدماتی که عرضه می‌کردند، مالیات می‌دادند. علاوه بر اینها، نوع دیگری از مالیات به نام مالیات سرانه وجود داشت که فقط از عامه مردم وصول می‌شد و بزرگان و اشراف از پرداخت آن معاف بودند.

16- چه زمانی بزرگان و عامه مردم هدایای خود را به پادشاه می‌دادند؟ جشن‌ها و مراسم به تخت‌نشستن شاهان

17- مالیات دریافتی از مردم چه زمانی افزایش و در چه مواقعی کاهش می‌یافت؟

مأموران مالیاتی معمولاً نسبت به مردم سخت‌گیری و ستم می‌کردند و بیش از آنچه مقرر شده بود، طلب می‌نمودند.

گاهی به دلیل خالی بودن خزانه، میزان مالیات‌ها را افزایش می‌دادند. البته در مواقعی نیز به سبب جلوگیری از شورش مردم و یا بروز خشکسالی، بخشش‌هایی صورت می‌گرفت.

18- درآمد‌های حکومت در چه مواردی هزینه می‌شد؟ بخش زیادی از درآمد‌های حکومتی صرف جنگ با دشمنان می‌شد.

قسمت دیگری از آن، به مصارف شخصی شاه، شاهزادگان، درباریان و ساختن کاخ‌های مجلل می‌رسید. حکومتها